

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS KENDELSE (Sjette Afdeling)

6. december 2021 *

»Præjudiciel forelæggelse – artikel 99 i Domstolens procesreglement – forbrugerbeskyttelse – direktiv 93/13/EØF – urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler – låneaftale i udenlandsk valuta – vilkår, der udsætter låntageren for en kursrisiko – artikel 4, stk. 2 – krav om forståelighed og gennemsigtighed – forbrugerens tilkendegivelse af at være fuldt ud bekendt med de potentielle risici forbundet med optagelsen af et lån i udenlandsk valuta uden betydning – klar og forståelig affattelse af et kontraktvilkår«

I sag C-670/20,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Ráckevei Járásbíróság (distriktsdomstol i Ráckeve, Ungarn), ved afgørelse af 9. november 2020, indgået til Domstolen til 8. december 2020, i sagen

EP,

TA,

FV,

TB

mod

ERSTE Bank Hungary Zrt.,

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling),

sammensat af Domstolens vicepræsident, L. Bay Larsen, som fungerende formand for Sjette Afdeling, og dommerne N. Jääskinen (refererende dommer) og M. Safjan,

generaladvokat: J. Kokott,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet at træffe afgørelse ved begrundet kendelse i overensstemmelse med artikel 99 i Domstolens procesreglement,

* Processprog: ungarsk.

afsagt følgende

Kendelse

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 4, stk. 2, i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler (EFT 1993, L 95, s. 29).
- 2 Denne anmodning er blevet indgivet i en tvist mellem på den ene side EP, TA, FV og TB og på den anden side ERSTE Bank Hungary Zrt. (herefter »banken«) vedrørende den angiveligt urimelige karakter af et kontraktvilkår, som fremgik af en låneaftale i udenlandsk valuta, der foreskriver tilbagebetaling af lånet i national valuta.

Retsforskrifter

- 3 Artikel 4 i direktiv 93/13 bestemmer:

»1. Det vurderes, om et kontraktvilkår er urimeligt, under hensyn til, hvilken type varer eller tjenesteydelser aftalen omfatter, og ved på tidspunktet for aftalens indgåelse at tage hensyn til alle omstændighederne i forbindelse med dens indgåelse samt til alle andre vilkår i aftalen eller i en anden aftale, som hænger sammen med denne, jf. dog artikel 7.

2. Vurderingen af, om kontraktvilkårene er urimelige, omfatter hverken definitionen af aftalens hovedgenstand eller overensstemmelsen mellem pris og varer eller mellem tjenesteydelser og betalingen herfor, for så vidt disse vilkår er affattet klart og forståeligt.«
- 4 Artikel 5 i direktivet bestemmer:

»I de aftaler, hvor alle eller nogle af de vilkår, der tilbydes forbrugeren, er i skriftlig form, skal disse vilkår altid være udarbejdet på en klar og forståelig måde. [...]«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 5 Den 9. januar 2007 indgik sagsøgerne i hovedsagen, der er forbrugere, en notarpåtegnet aftale med banken med henblik på at renovere en familieejendom. Ifølge kontrakten var lånet optaget i schweizerfranc (CHF), mens frigivelse og tilbagebetaling af dette beløb skulle ske i ungarske forint (HUF).
- 6 Ved hvert forfaldstidspunkt fastsatte banken følgelig det beløb, der månedligt skulle betales, ved at konvertere det beløb, der i henhold til aftalen skulle tilbagebetales i schweizerfranc, til ungarske forint.
- 7 Ved indgåelsen af den omhandlede låneaftale gav banken sagsøgerne i hovedsagen et dokument med information om de generelle risici forbundet med finansiering i udenlandsk valuta. For så vidt angår kursrisikoen angav dette dokument med informationer nærmere følgende:

»Vi henleder Deres opmærksomheden på, at ved at optage et lån i udenlandsk valuta kan De drage fordel af markedet for den valgte valuta, men at De også løber en risiko. Ved indgåelsen af låneaftalen er De bekendt med, at lånebeløbet er registreret i banken i den valgte udenlandske

valuta, og at De påtager Dem at tilbagebetale lånet i den valuta, De har valgt. Idet vekselkursen mellem ungarsk forint og den udenlandske valuta, De har valgt i aftalen – valutakursen – kan variere afhængig af markedets daglige udsving, henleder vi Deres opmærksomhed på, at en eventuel ændring eller ugunstig stigning af valutakursen kan medføre større udgifter for Dem, idet det dog ikke vides, om denne situation vil forekomme, og udgiftens størrelse ikke kendes på forhånd.

Fordelen ved denne finansieringstype er, at så snart kursen på den udenlandske valuta, hvori lånet er optaget, falder i forhold til forint, reduceres »modværdien« af lånet i forint. Med andre ord skal der færre forint til at købe den valuta, hvori de månedlige afbetalinger på lånet og betaling af rente er udtrykt, og dette køb er dermed billigere for Dem – i dette tilfælde er udgiften lavere, og det kan endda betyde, at De skal tilbagebetale et mindre beløb end forudsat på grundlag af modværdien i ungarske forint som beregnet ved indgåelsen af låne-/kreditaftalen.

I det modsatte tilfælde, hvor kursen på den udenlandske valuta, hvori lånet er optaget, stiger i forhold til forint, stiger lånets »modværdi«. I denne situation er et større beløb i forint nødvendigt til at betale de månedlige afdrag (på lånet) og renter vekslet til den pågældende udenlandske valuta. Der skal altså her flere forint til at tilbagebetale lånet i den aftalte udenlandske valuta.

Ved Deres underskrift bekræfter De at være blevet oplyst klart om risici forbundet med denne finansiering, at De er bekendt med indholdet af disse risici, og at De på baggrund af dette kendskab ønsker at optage lånet.«

- 8 Ifølge den forelæggende ret hørte dokumentet med oplysninger til i en situation med stabile valutakurser, der forelå på tidspunktet for indgåelsen af den omhandlede låneaftale. Dokumentet påpegede ganske vist muligheden for, at vekselkursen ville falde, eller at den ville stige, samt de ulemper, der ville være forbundet hermed, men det indeholdt ingen oplysninger om, at en ændring af de makroøkonomiske vilkår og af situationen på det internationale valutamarked kunne medføre en væsentlig eller endda ubegrænset stigning af de månedlige betalinger, eller om, at vekselkursen mellem ungarske forint og schweizerfranc kunne udsættes for store udsving og dette uafhængigt af den tidligere stabilitet i kursen.
- 9 Som følge af en stor ændring i denne kurs, som indtrådte i den omhandlede låneaftales løbetid, steg de månedlige beløb, der skulle tilbagebetales i medfør af aftalen, væsentligt.
- 10 Da det ikke var muligt for sagsøgerne i hovedsagen at opfylde deres betalingsforpligtelser, opsgavde banken i 2015 den omhandlede låneaftale.
- 11 Den 10. juli 2015 indledtes på bankens foranledning en tvangsfuldbyrdsforretning over for sagsøgerne i hovedsagen.

- 12 Den 30. september 2016 indledte disse en sag ved den forelæggende ret med påstand om tvangsfuldbyrdsforretningens ophør som følge af den omhandlede låneaftales ugyldighed. Til støtte for denne påstand har sagsøgerne i hovedsagen gjort gældende, at banken ikke havde givet dem tilstrækkelige oplysninger om den faktiske risiko ved at indgå en låneaftale i en udenlandsk valuta. Banken havde nærmere bestemt undladt at henlede deres opmærksomhed på, at:
- de positive virkninger og de negative virkninger af variationer i vekselkurserne kun blev udlignet, hvis kursen på ungarske forint og schweizerfranc bevægede sig inden for et stabilt og konstant interval
 - en varig og væsentlig ændring af de makroøkonomiske forhold og af situationen på det internationale valutamarked kunne medføre en væsentlig eller endda ubegrænset stigning i de månedlige betalinger, og
 - en varig stigning i kursen på schweizerfranc, sammenholdt med kursen på ungarske forint, kunne indtræffe på et hvilket som helst tidspunkt, og at tidligere tiders begrænsede udsving i denne kurs ikke var en garanti for dens fremtidige stabilitet.
- 13 Banken har gjort gældende, at den har givet tilstrækkelig information om risikoen ved kursændringer, idet den teoretiske mulighed for en ændring i valutakursen var nævnt i dokumentet med oplysninger som omhandlet i denne kendelses præmis 7. Sammenhængen mellem denne kursændring og ændringen i de månedlige afdrag blev i denne forbindelse påpeget. Dermed var forbrugerne forberedt på, at størrelsen af de månedlige betalinger kunne stige ubegrænset afhængigt af ændringerne i denne kurs. Banken har ligeledes henvist til praksis fra Kúria (øverste domstol, Ungarn), hvorefter »det forhold, at sagsøgte har givet oplysninger om vekselrisikoen, i sig selv indikerer, at sagsøgerne måtte indse, at dette var en realistisk mulighed«.
- 14 Under henvisning til dom af 20. september 2017, Andriuc m.fl. (C-186/16, EU:C:2017:703), har den forelæggende ret anført, at den information, banken giver om vekselrisikoen, i henhold til denne dom skal gøre gennemsnitsforbrugeren, som er almindeligt oplyst og rimeligt opmærksom og velunderrettet, i stand til ikke blot at forstå muligheden for stigning eller fald af værdien af den udenlandske valuta, som lånet er optaget i, men også til at vurdere de potentielt alvorlige økonomiske følger, som et sådant aftalevilkår kan have for dennes økonomiske forpligtelser.
- 15 Den forelæggende ret er dog i tvivl om rækkevidden af denne betingelse fastsat af Domstolen og ønsker oplyst, om disse økonomiske følger udtrykkeligt skal fremgå af de oplysninger, som banken giver. Denne ret ønsker nærmere bestemt oplyst, hvorvidt det er tilstrækkeligt til at opfylde denne betingelse, at den pågældende forbruger ved sin underskrift på låneaftalen overordnet tilkendegiver at være bekendt med og at påtage sig risikoen for lånoptagelsen som følge af eventuelle ændringer i vekselkursen, eller om det desuden er påkrævet, at banken fremlægger udtrykkelige oplysninger om, at den risiko, som forbrugeren påtager sig, er ubegrænset.
- 16 På denne baggrund har Ráckevei Járásbíróság (distriktsdomstol i Ráckeve, Ungarn) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) I betragtning af den fortolkning af artikel 4, stk. 2, i direktiv [93/13], der er foretaget i dom [af 20. september 2017, Andriuc m.fl. (C-186/16, EU:C:2017:703)], skal et kontraktvilkår om valutakursrisikoen [da] anses for klart og utvetydigt, når det, uden at det udtrykkeligt bestemmer, at alene debitor bærer hele denne risiko, blot indeholder debtors erklæring, hvori

anføres, at vedkommende [»]er fuldt ud bekendt med de mulige risici ved transaktionen, og navnlig den omstændighed, at udsvingene i den pågældende valuta i forhold til den ungarske forint både kan øge og nedsætte omkostningerne ved tilbagebetaling af lånet i forint[«]?

- 2) Opfylder det ovennævnte kontraktvilkår det krav, der er fastsat i dom [af 20. september 2017, Andriuc m.fl. (C-186/16, EU:C:2017:703)], hvorefter forbrugeren på grundlag af et sådant vilkår skal kunne vurdere de potentielt alvorlige økonomiske følger af at bære valutakursrisikoen for sine økonomiske forpligtelser, når der tages hensyn til, at det dokument med overskriften [»]Oplysning om de almindelige risici ved finansiering i fremmed valuta[«], som forbrugeren underskrev ved indgåelsen af aftalen, henviser på samme måde til de gunstige og ugunstige virkninger af valutakursændringer, hvilket antyder, at den sædvanlige tendens ved en fast valutakurs – som ligeledes er meddelt af sammenslutningen af ungarske banker – er, at disse gunstige og ugunstige økonomiske virkninger udlignes på lang sigt?
- 3) Opfylder det ovennævnte kontraktvilkår det krav, der er fastsat i dom [af 20. september 2017, Andriuc m.fl. (C-186/16, EU:C:2017:703)], hvorefter forbrugeren på grundlag af et sådant vilkår skal kunne vurdere de potentielt alvorlige økonomiske følger af at bære valutakursrisikoen for sine økonomiske forpligtelser, når det hverken i aftalen eller i det dokument med oplysninger om valutakursrisiciene, som blev underskrevet ved aftaleindgåelsen, udtrykkeligt eller implicit anføres, at forøgelsen af tilbagebetalingsraterne kan være betydelig eller endda faktisk kan være af en enhver størrelse?
- 4) I betragtning af den fortolkning af artikel 4, stk. 2, i direktiv [93/13], der er foretaget i dom [af 20. september 2017, Andriuc m.fl. (C-186/16, EU:C:2017:703)], skal et kontraktvilkår om valutakursrisikoen [da] anses for klart og utvetydigt, hvis det ikke udtrykkeligt angiver, at alene forbrugeren bærer hele valutakursrisikoen, når det ikke udtrykkeligt fremgår af kontraktvilkårene, at forøgelsen af tilbagebetalingsraterne kan være betydelig eller endda faktisk kan være af en enhver størrelse?
- 5) Er forbrugers erklæring i denne henseende, som er affattet i generelle vendinger i et standardkontraktvilkår, i sig selv tilstrækkelig til at vurdere, om oplysningerne om valutakursrisikoen opfylder det krav, der er fastsat i dom [af 20. september 2017, Andriuc m.fl. (C-186/16, EU:C:2017:703)], hvorefter disse oplysninger skal give den gennemsnitlige forbruger mulighed for på grundlag heraf at vurdere de potentielt alvorlige økonomiske følger ved at overføre valutakursrisikoen på sine økonomiske forpligtelser, når intet andet vilkår i aftalen eller i dokumentet med oplysninger understøtter denne konklusion?
- 6) Henset til indholdet af dom [af 20. september 2017, Andriuc m.fl. (C-186/16, EU:C:2017:703)], er fortolkningen anlagt af Kúria (øverste domstol), hvorefter »den omstændighed, at sagsøgte har fremlagt oplysninger om valutakursrisikoen, i sig selv betyder, at sagsøgeren på realistisk vis burde påregne denne risiko«, [da] forenelig med artikel 4, stk. 2, i direktiv [93/13]?«

De præjudicielle spørgsmål

- 17 Ifølge procesreglementets artikel 99 kan Domstolen til enhver tid på forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten beslutte at træffe afgørelse ved begrundet kendelse, herunder når et præjudicielt spørgsmål er identisk med et spørgsmål, Domstolen allerede har afgjort, eller såfremt besvarelsen af et sådant spørgsmål klart kan udledes af retspraksis.
- 18 Denne bestemmelse skal anvendes i forbindelse med nærværende sag.
- 19 Den forelæggende ret ønsker med sine spørgsmål, der skal behandles samlet, nærmere bestemt oplyst, om artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13 skal fortolkes således, at kravene til gennemsigtighed af vilkår i låneaftaler i udenlandsk valuta, der udsætter låntageren for en kursrisiko, er opfyldt, når den erhvervsdrivende har givet denne generelle oplysninger om kursrisikoen, herunder for påvirkningen af forbrugerens økonomiske forpligtelser som følge af udsving i vekselkursen, og når denne forbruger har erklæret at være fuldt ud bekendt med de potentielle risici forbundet med indgåelsen af aftalen.
- 20 Det skal indledningsvis bemærkes, at det påhviler den forelæggende ret alene at tage stilling til, om vilkårene som påstået skal kvalificeres som urimelige i lyset af sagens faktiske omstændigheder. Domstolen har dog på grundlag af bestemmelserne i direktiv 93/13, nærmere bestemt artikel 4, stk. 2, kompetence til at fastlægge de kriterier, som den nationale retsinstans kan eller skal anvende ved undersøgelsen af kontraktvilkår i lyset af disse bestemmelser (dom af 20.9.2018, OTP Bank og OTP Faktoring, C-51/17, EU:C:2018:750, præmis 72 og den deri nævnte retspraksis).
- 21 Det fremgår i denne henseende af fast retspraksis vedrørende kravet om gennemsigtighed, at det er af afgørende betydning for forbrugerens, at denne før indgåelsen af en aftale oplyses om kontraktvilkårene og konsekvenserne af denne indgåelse. Det er bl.a. på baggrund af disse oplysninger, at forbrugerens tager stilling til, om vedkommende ønsker at indgå en aftale med en erhvervsdrivende og at være bundet af de vilkår, som denne erhvervsdrivende forinden har udarbejdet (domme af 10.6.2021, BNP Paribas Personal Finance, C-609/19, EU:C:2021:469, præmis 41, og BNP Paribas Personal Finance, C-776/19 – C-782/19, EU:C:2021:470, præmis 62 og den deri nævnte retspraksis).
- 22 Det følger heraf, at kravet om kontraktvilkårs gennemsigtighed, således som det følger af artikel 4, stk. 2, og artikel 5 i direktiv 93/13, ikke kan indskrænkes til, at de formelt set blot skal være affattet grammatisk klart og forståeligt. Den ved dette direktiv indførte beskyttelsesordning hviler på den betragtning, at forbrugerens befinder sig i en svagere stilling end den erhvervsdrivende hvad angår navnlig informationsniveau, hvorfor dette krav om en klar og forståelig affattelse af kontraktvilkårene og dermed om gennemsigtighed, der er fastsat i nævnte direktiv, skal fortolkes bredt (domme af 10.6.2021, BNP Paribas Personal Finance, C-609/19, EU:C:2021:469, præmis 42, og BNP Paribas Personal Finance, C-776/19 – C-782/19, EU:C:2021:470, præmis 63 og den deri nævnte retspraksis).
- 23 Det nævnte krav skal derfor forstås således, at det ikke alene indebærer, at det pågældende vilkår skal være forståeligt for forbrugerens rent formelt og i sproglig henseende, men også, at en almindeligt oplyst, rimeligt opmærksom og velunderrettet gennemsnitsforbruger skal være i stand til at forstå, hvordan dette vilkår konkret fungerer, og dermed til på grundlag af klare og forståelige kriterier at vurdere, hvilke potentielt alvorlige økonomiske følger et sådant vilkår kan

få for dennes økonomiske forpligtelser (domme af 10.6.2021, BNP Paribas Personal Finance, C-609/19, EU:C:2021:469, præmis 43, og BNP Paribas Personal Finance, C-776/19 – C-782/19, EU:C:2021:470, præmis 64 og den deri nævnte retspraksis).

- 24 I det foreliggende tilfælde skal den forelæggende ret undersøge, om kravet om gennemsigtighed er overholdt, på baggrund af alle relevante faktiske omstændigheder, herunder den reklame og de oplysninger, som långiver er fremkommet med under forhandlingen af den i hovedsagen omhandlede låneaftale (jf. i denne retning domme af 10.6.2021, BNP Paribas Personal Finance, C-609/19, EU:C:2021:469, præmis 45, og BNP Paribas Personal Finance, C-776/19 – C-782/19, EU:C:2021:470, præmis 66).
- 25 Det påhviler nærmere bestemt den nationale ret, når denne tager alle omstændighederne i forbindelse med indgåelse af låneaftalen i betragtning, at efterprøve, om forbrugeren i den omhandlede sag er blevet meddelt samtlige de enkeltheder, der kan have indflydelse på omfanget af vedkommendes forpligtelse, og som navnlig gør det muligt for denne at vurdere de samlede omkostninger ved lånet. Ved denne vurdering spiller dels spørgsmålet, om vilkårene i denne aftale er udarbejdet på en klar og forståelig måde, således at de giver en almindeligt oplyst og rimeligt opmærksom og velunderrettet gennemsnitsforbruger mulighed for at vurdere sådanne omkostninger, dels den omstændighed, som er forbundet med en manglende angivelse i låneaftalen af de oplysninger, som anses for at være væsentlige i forhold til arten af de af denne aftale omfattede varer eller tjenesteydelser, en afgørende rolle (domme af 10.6.2021, BNP Paribas Personal Finance, C-609/19, EU:C:2021:469, præmis 46, og BNP Paribas Personal Finance, C-776/19 – C-782/19, EU:C:2021:470, præmis 67 og den deri nævnte retspraksis).
- 26 Den forelæggende ret har i denne forbindelse anført, at sagsøgerne i hovedsagen forud for optagelsen af deres lån har modtaget et dokument med oplysninger, der indeholdt generelle oplysninger om kursrisikoen. Den har ligeledes påpeget, at dette dokument, som sagsøgerne i hovedsagen har underskrevet, henledte deres opmærksomhed på det forhold, at eventuelle udsving i forholdet mellem ungarske forint og schweizerfranc kunne medføre yderligere omkostninger for låntageren, idet det hverken var kendt på forhånd, om denne situation ville indtræde, eller hvor stort beløbet ville være. Sagsøgerne i hovedsagen havde dog ikke modtaget nogen oplysninger om, at en væsentlig kursændring kunne medføre en potentielt ubegrænset stigning i den månedlige betalingsforpligtelse. De oplysninger, som sagsøgerne i hovedsagen har modtaget i denne henseende, byggede nemlig på den forudsætning, at kursen forblev stabil.
- 27 Hvad angår aftaler om lån i udenlandsk valuta som de i hovedsagen omhandlede, har Domstolen allerede fastslået, at de oplysninger, som den erhvervsdrivende er fremkommet med, og som tilsigter at gøre forbrugeren bekendt med vekselmekanismens funktion og den hermed forbundne risiko, er relevante for den i nærværende kendelses præmis 25 omhandlede vurdering. De oplysninger, som er af særlig betydning, er præciseringer om den risiko, som låntageren påtager sig ved en kraftig depreciering af det lovlige betalingsmiddel i den medlemsstat, hvor vedkommende er hjemmehørende, og af en stigning i den udenlandske rentesats (jf. i denne retning domme af 10.6.2021, BNP Paribas Personal Finance, C-609/19, EU:C:2021:469, præmis 48, og BNP Paribas Personal Finance, C-776/19 – C-782/19, EU:C:2021:470, præmis 69).
- 28 I denne forbindelse har Det Europæiske Udvalg for Systemiske Risici i sin henstilling ESRB/2011/1 af 21. september 2011 om långivning i udenlandsk valuta (EUT 2011, C 342, s. 1) fremhævet, at de finansielle institutioner skal give låntagerne tilstrækkelige oplysninger til, at de gør det muligt for låntagerne at træffe velunderbyggede og forsigtige beslutninger, idet de mindst skal omfatte oplysninger om, hvordan ydelsen vil blive påvirket af en kraftig depreciering af det lovlige

betalingsmiddel i den medlemsstat, hvor låntager er hjemmehørende, og af en stigning i den udenlandske rente (Henstilling A – Låntagernes risikobevidsthed, punkt 1) (domme af 10.6.2021, BNP Paribas Personal Finance, C-609/19, EU:C:2021:469, præmis 49, og BNP Paribas Personal Finance, C-776/19 – C-782/19, EU:C:2021:470, præmis 70 og den deri nævnte retspraksis).

- 29 Domstolen har navnlig fastslået, at låntageren skal oplyses klart om den omstændighed, at denne ved at underskrive en aftale om et lån i udenlandsk valuta udsætter sig for en kursrisiko, som eventuelt vil være økonomisk vanskelig for denne at påtage sig i tilfælde af en depreciering af den valuta, som låntagerens indtægter udbetales i. Desuden skal den erhvervsdrivende oplyse om de mulige udsving i vekselkursen og de risici, som indgåelsen af en sådan aftale medfører (domme af 10.6.2021, BNP Paribas Personal Finance, C-609/19, EU:C:2021:469, præmis 50, og BNP Paribas Personal Finance, C-776/19 – C-782/19, EU:C:2021:470, præmis 71 og den deri nævnte retspraksis).
- 30 Det følger heraf, at for at opfylde kravet om gennemsigtighed skal de oplysninger, som den erhvervsdrivende fremkommer med, gøre det muligt for en almindeligt oplyst, rimeligt opmærksom og velunderrettet gennemsnitsforbruger ikke alene at forstå, at udviklingen af vekselkursen mellem regnskabs- og betalingsvalutaen på grund af udsving i valutakursen kan have ugunstige følger for vedkommendes finansielle forpligtelser, men ligeledes i forbindelse med optagelsen af et lån i udenlandsk valuta at forstå den reelle risiko, som vedkommende udsætter sig for i hele aftalens løbetid i tilfælde af en depreciering af den valuta, som låntagerens indtægter udbetales i, i forhold til den valuta, som lånet er optaget i (jf. i denne retning domme af 10.6.2021, BNP Paribas Personal Finance, C-609/19, EU:C:2021:469, præmis 51, og BNP Paribas Personal Finance, C-776/19 – C-782/19, EU:C:2021:470, præmis 72).
- 31 Domstolen har ligeledes fastslået, at i forbindelse med en aftale om lån i udenlandsk valuta, der udsætter forbrugeren for en kursrisiko, opfylder meddelelsen af selv talrige oplysninger til denne forbruger således ikke kravet om gennemsigtighed, hvis disse oplysninger er støttet på en hypotese om, at vekselkursen mellem regnskabs- og betalingsvalutaen forbliver stabil i hele denne aftales løbetid. Dette gælder bl.a., når den erhvervsdrivende ikke underretter forbrugeren om den økonomiske sammenhæng, der kan have indvirkning på udsving i valutakurserne, hvorfor forbrugeren ikke har kunnet få konkret kendskab til de potentielt alvorlige konsekvenser for vedkommendes økonomiske situation, som kan følge af optagelsen af et lån i udenlandsk valuta (domme af 10.6.2021, BNP Paribas Personal Finance, C-609/19, EU:C:2021:469, præmis 53, og BNP Paribas Personal Finance, C-776/19 – C-782/19, EU:C:2021:470, præmis 74).
- 32 Henset til den informationsforpligtelse, der således påhviler den erhvervsdrivende, er det i sig selv uden betydning for vurderingen af, om den denne har opfyldt den nævnte forpligtelse til at sikre gennemsigtighed, at forbrugeren har skrevet under på at være fuldt ud bekendt med de potentielle risici forbundet med at optage et lån i en udenlandsk valuta.
- 33 Endeligt skal det ligeledes bemærkes, at de relevante oplysninger med henblik på den i nærværende kendelses præmis 25 omhandlede vurdering bl.a. omfatter den af finansieringsinstituttet anvendte ordlyd i de førkontraktlige og kontraktlige dokumenter. Fraværet af udtryk eller forklaringer, der udtrykkeligt advarer låntageren om, at der er særlige risici knyttet til aftaler om lån i udenlandsk valuta, kan bekræfte, at kravet om gennemsigtighed, således som det følger af bl.a. artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13, ikke er opfyldt (domme af 10.6.2021, BNP Paribas Personal Finance, C-609/19, EU:C:2021:469, præmis 54, og BNP Paribas Personal Finance, C-776/19 – C-782/19, EU:C:2021:470, præmis 75).

- 34 I lyset af ovenstående betragtninger skal de forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13 skal fortolkes således, at kravet til gennemsigtighed af vilkår i en aftale om optagelse af lån i en udenlandsk valuta, der udsætter låntageren for en kursrisiko, udelukkende kan opfyldes derved, at den erhvervsdrivende giver forbrugeren præcise og tilstrækkelige oplysninger om kursrisikoen, der gør det muligt for en almindeligt oplyst, rimeligt opmærksom og velunderrettet gennemsynsforbruger at vurdere de potentielt alvorlige økonomiske følger, som et sådant aftalevilkår kan have for dennes økonomiske forpligtelser under hele aftalens løbetid. Det er i denne forbindelse i sig selv uden betydning for vurderingen af, om den erhvervsdrivende har opfyldt sin forpligtelse til at sikre gennemsigtighed, at forbrugeren har skrevet under på at være fuldt ud bekendt med de potentielle risici forbundet med at optage et lån i en udenlandsk valuta.

Sagsomkostninger

- 35 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Sjette Afdeling) for ret:

Artikel 4, stk. 2, i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler skal fortolkes således, at kravet til gennemsigtighed af vilkår i en aftale om optagelse af lån i en udenlandsk valuta, der udsætter låntageren for en kursrisiko, udelukkende kan opfyldes derved, at den erhvervsdrivende giver forbrugeren præcise og tilstrækkelige oplysninger om kursrisikoen, der gør det muligt for en almindeligt oplyst, rimeligt opmærksom og velunderrettet gennemsynsforbruger at vurdere de potentielt alvorlige økonomiske følger, som et sådant aftalevilkår kan have for dennes økonomiske forpligtelser under hele aftalens løbetid. Det er i denne forbindelse i sig selv uden betydning for vurderingen af, om den erhvervsdrivende har opfyldt sin forpligtelse til at sikre gennemsigtighed, at forbrugeren har skrevet under på at være fuldt ud bekendt med de potentielle risici forbundet med at optage et lån i en udenlandsk valuta.

Underskrifter